

SCENE 4 • NUMBER 7

Labanakt

Late at night, after your first long day. You lie in bed in your new room, in the dark, and try to sleep.

64 Words · 5 Exercises · Duration: 15 min.

Arrival

Lithuanian

Read & listen online ↗

LEARNING GOAL

I can knock on a neighbour's door, say that I want to sleep, and ask someone to do something tomorrow.

Lena (Lukas) = ■ Jonas = O

Learning as Lukas? Use the words in brackets.

Naktis. Viršuje groja trimitas.

■ Oi, ne... Ne dabar!

You climb the stairs and knock. A young man opens the door, trumpet in hand.

○ Labas! O, nauja kaimynė (**naujas kaimynas**)! Aš Jonas.

■ Labas. Aš Lena (**Lukas**). Gyvenu apačioje.

○ Labai malonu! Aš muzikantas.

■ Taip, aš žinau. Bet dabar naktis!

He looks at his watch.

○ Naktis? Oi, atsiprašau!

■ Labai noriu miegoti. Gal gali groti rytoj?

○ Rytoj? Gerai, gerai. Rytoj.

Behind him, the grey cat is asleep on the sofa.

■ O Micius irgi čia?

○ Taip. Micius – mano draugas. Jis čia miega.

■ Jis miega, o aš ne. Labanakt, Jonai. Labanakt, Miciau.

Tu vėl lovoje. Po vidurnakčio – jau rytoj. Ir pro lubas vėl girdi trimitą.

Vocabulary

DOING THINGS • VEIKSMAI

groti

play (an instrument)

For instruments. For games: žaisti.

gyventi

live

norėti	want
miegoti	sleep
galėti	can (be able to)

TIME AND THE CLOCK · LAIKAS

rytoj	tomorrow
--------------	----------

SMALL WORDS · MAŽI ŽODŽIAI

gerai	well / fine
--------------	-------------

GREETINGS AND COURTESY · PASISVEIKINIMAI IR MANDAGUMAS

atsiprašau	sorry
labanakt	good night Short for labą naktį.

JOBS · DARBAI

muzikantas	musician
muzikantė	musician (a woman)

PEOPLE AROUND YOU · ŽMONĖS APLINK

draugas	friend
draugė	friend (a woman or girl)

HERE AND THERE · ČIA IR TEN

viršuje	upstairs
----------------	----------

EVERYDAY THINGS · KASDIENIAI DAIKTAI

trimitas	trumpet
-----------------	---------

TIMES OF DAY · PAROS METAS

naktis	night
---------------	-------

LISTENING & UNDERSTANDING**L1) WHO SAYS IT**

Read the dialogue again. Who says these words? Tick the right person.

1 Rytoj? Gerai, gerai. Rytoj.

- ☐ A Lena
- ☐ B Jonas

L2) WHAT DOES IT MEAN

Tick the right English meaning.

1 Jis miega, o aš ne. Labanakt, Jonai. Labanakt, Miciau.

- ☐ A Oh no... Not now!
- ☐ B He sleeps, and I don't. Good night, Jonas. Good night, Micius.
- ☐ C Yes. Micius is my friend. He sleeps here.

L3) HOW DO YOU SAY IT

Tick the right Lithuanian sentence.

1 Night? Oh, sorry!

- ☐ A Taip, aš žinau. Bet dabar naktis!
- ☐ B Naktis? Oi, atsiprašau!
- ☐ C Labai malonu! Aš muzikantas.

L4) PUT THE WORDS IN ORDER

Write the words in the right order on the line.

- 1
-

L5) WHAT HAPPENS FIRST

Number the lines in the order they come in the scene.

- ☐ Naktis? Oi, atsiprašau!
- ☐ Rytoj? Gerai, gerai. Rytoj.
- ☐ Taip. Micius – mano draugas. Jis čia miega.
- ☐ Labai malonu! Aš muzikantas.
- ☐ Labas! O, nauja kaimynė! Aš Jonas.

SCENE 4 • WORDS

Labanakt

Good night

4 Exercises • Duration: 10 min.

Arrival

Lithuanian

Read & listen online

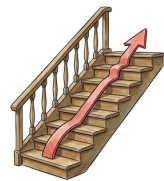
naktis
night

trimitas
trumpet

groti
play (an
instrument)

viršuje
upstairs

gyventi
live

muzikantas
musician

atsiprašau
sorry

norėti
want

miegoti
sleep

galėti
can (be able to)

rytoj
tomorrow

draugas
friend

Words

FROM THE SCENE

naktis

night

Naktis? Oi, atsiprašau!

trimitas

trumpet

Naktis. Viršuje groja trimitas.

groti

play (an instrument)

Naktis. Viršuje groja trimitas.

viršuje

upstairs

Naktis. Viršuje groja trimitas.

gyventi

live

Labas. Aš Lena. Gyvenu apačioje.

muzikantas

musician

Labai malonu! Aš muzikantas.

atsiprašau

sorry

Naktis? Oi, atsiprašau!

norėti

want

Labai noriu miegoti. Gal gali groti rytoj?

miegoti

sleep

Labai noriu miegoti. Gal gali groti rytoj?

galėti

can (be able to)

Labai noriu miegoti. Gal gali groti rytoj?

rytoj

tomorrow

Rytoj? Gerai, gerai. Rytoj.

gerai

well / fine

Rytoj? Gerai, gerai. Rytoj.

draugas

friend

Taip. Micius – mano draugas. Jis čia miega.

labanakt

good night

Jis miega, o aš ne. Labanakt, Jonai.
Labanakt, Miciau.

NEW WORDS

muzika

music

daina

song

tylus

quiet

tylus (m) · tyli (f)

garsus

loud

garsus (m) · garsi (f)

tyla

silence

VOCABULARY & COMMUNICATION

W1) WHAT DOES IT MEAN?

What does it mean?

1 trinitas

- ☐ A thank you
- ☐ B just / simply
- ☐ C trumpet

2 naktis

- ☐ A like
- ☐ B night
- ☐ C sleep

3 viršuje

- ☐ A music
- ☐ B upstairs
- ☐ C sorry

4 galėti

- ☐ A can (be able to)
- ☐ B welcome
- ☐ C play (an instrument)

5 garsus

- ☐ A here
- ☐ B loud
- ☐ C goodbye

6 draugas

- ☐ A friend
- ☐ B bird
- ☐ C cat

W2) NIGHT AT NUMBER 7

Fill the gaps with the words from the box.

Viršuje Apačioje

Naktis. _____ groja trimitas.

Meaning: Night. Upstairs, a trumpet is playing.

miegoti groti

Labai noriu _____.

Meaning: I really want to sleep.

rytoj dabar

Gal gali groti _____?

Meaning: Could you play tomorrow?

draugas miega muzikantas

Micius – mano _____. Jis čia _____.

Meaning: Micius is my friend. He sleeps here.

W3) NOT SO LOUD!

Fill the speech bubbles.

garsus rytoj tyliai groti Tyla garsiai

Jonas: Rytas! Dabar galiu _____!

Ona: Jonai! Ne taip _____!

Jonas: Gerai, gerai. Dabar _____.

Ona: _____... Labai gerai.

Meaning: 1. Morning! Now I can play!

2. Jonas! Not so loud!

3. OK, OK. Quietly now.

4. Silence... Very good.

W4) MUSIC AND NOISE

Match the pairs.

① garsus

Ⓐ silence

② muzika

Ⓑ loud

③ trinitas

Ⓒ music

④ tyla

Ⓓ trumpet

⑤ daina

Ⓔ quiet

⑥ tylus

Ⓕ song

SCENE 4 • GRAMMAR

Groju, groji, groja

The present tense

7 Exercises • Duration: 20 min.

Arrival

Lithuanian

Read & listen online

Lithuanian verbs change their ending for the person, as **būti** does: **esu, esi, yra**. The dictionary form of a verb, the infinitive, ends in **-ti**: **groti**, to play. In the present tense there are three types of verb. Each type is named after the ending of its 3rd person singular (he, she, it): **-a, -i** or **-o**.

THE PRESENT TENSE, SINGULAR

Infinitive	aš	tu	jis · ji	Meaning
-a verbs: -u · -i · -a				
groti	groju	groji	groja	to play
gyventi	gyvenu	gyveni	gyvena	to live
eiti	einu	eini	eina	to go
paimti	paimu	paimi	paima	to take
miegoti	miegu	miegi	miega	to sleep
-i verbs: -iu · -i · -i				
turėti	turiu	turi	turi	to have
norėti	noriu	nori	nori	to want
galėti	galiu	gali	gali	can

Infinitive	aš	tu	jis · ji	Meaning
-o verbs: -au · -ai · -o				
žinoti	žinau	žinai	žino	to know

The **jis, ji** form is also the plural (they): **jie groja, jos turi, jie žino**. The **aš** form always ends in **-u**. The type goes by the **jis** form, not by the infinitive: **miegoti** ends in **-oti**, but **miega** is an **-a** verb.

Listen to where the stress falls. In many verbs it jumps to the ending in the **aš** and **tu** forms: **gyvena** is gy-VE-na, but **gyvenu** is gy-ve-NU and **gyveni** gy-ve-NI. **miega** (MIE-ga) becomes **miegu** (mie-GU), **žino** (ŽI-no) becomes **žinau** (ži-NAU). With **turi** you can hear the difference: TU-ri is he has, tu-RI is you have. Other verbs keep the stress where it is: **groja, groju, groji** (GRO-ja, GRO-ju, GRO-ji). The spelling never shows the stress, so let the clips guide you.

Aš groju.

I play.

Tu groji?

Do you play?

Jonas groja.

Jonas plays.

noriu (I want) and **galiu** (I can) take a second verb in the infinitive, the **-ti** form: **noriu miegoti**, I want to sleep · **gali groti**, you can play.

TIP

Gal gali ...? (maybe you could ...?) is a friendly way to ask someone to do something.

Aš gyvenu apačioje.

I live downstairs.

Viršuje groja trimitas.

Upstairs, a trumpet is playing.

Labai noriu miegoti.

I really want to sleep.

Gal gali groti rytoj?

Could you play tomorrow?

Micius čia miega.

Micius sleeps here.

GRAMMAR

G1) FIND THE WORDS

Underline the verbs.

- 1 Aš gyvenu apačioje, o Jonas gyvena viršuje.

Meaning: I live downstairs, and Jonas lives upstairs.

- 2 Micius miega, o aš nemiegu.

Meaning: Micius is sleeping, and I'm not.

- 3 Tu turi mano raktą!

Meaning: You have my key!

- 4 Ona viską žino.

Meaning: Ona knows everything.

G2) THE RIGHT ENDING

Choose the right word for the gap.

- 1 Aš _____ apačioje.

- ☐ A gyvena
- ☐ B gyvenu
- ☐ C gyveni

Meaning: I live downstairs.

- 2 Tu _____ viršuje?

- ☐ A gyvena
- ☐ B gyveni
- ☐ C gyvenu

Meaning: Do you live upstairs?

3 Jonas _____ dabar.

- ☐ A groju
- ☐ B groja
- ☐ C groji

Meaning: Jonas is playing now.

4 Taip, aš _____.

- ☐ A žinau
- ☐ B žinai
- ☐ C žino

Meaning: Yes, I know.

5 Ar tu _____ rakta?

- ☐ A turi
- ☐ B turiu

Meaning: Do you have the key?

6 Micius _____ čia.

- ☐ A miegi
- ☐ B miegu
- ☐ C miega

Meaning: Micius sleeps here.

7 Aš _____ naktį.

- ☐ A groja
- ☐ B groji
- ☐ C groju

Meaning: I play at night.

8 Jonai, tu _____ labai gerai!

- ☐ A groju
- ☐ B groji
- ☐ C groja

Meaning: Jonas, you play very well!

9 Ona _____ apačioje.

- ☐ A gyveni
- ☐ B gyvena
- ☐ C gyvenu

Meaning: Ona lives downstairs.

10 Ona viską _____.

- ☐ A žino
- ☐ B žinau
- ☐ C žinai

Meaning: Ona knows everything.

G3) GO, TAKE, SLEEP, HAVE, KNOW

Choose the right word for the gap.

1 Aš _____ į kavinę!

- ☐ A einu
- ☐ B eina
- ☐ C eini

Meaning: I'm going to the café!

2 Elze, ar tu _____ į kavinę?

- ☐ A eina
- ☐ B eini
- ☐ C einu

Meaning: Elzė, are you going to the café?

3 Micius _____ į kavinę.

- ☐ A einu
- ☐ B eini
- ☐ C eina

Meaning: Micius goes to the café.

4 Aš _____ raktą.

- ☐ A paimu
- ☐ B paimi
- ☐ C paima

Meaning: I'm taking the key.

5 Miciau, tu _____ mano raktą?

- ☐ A paimu
- ☐ B paima
- ☐ C paimi

Meaning: Micius, are you taking my key?

6 Micius _____ raktą.

- ☐ A paimu
- ☐ B paima
- ☐ C paimi

Meaning: Micius takes the key.

7 Dabar naktis, ir aš _____.

- ☐ A miegu
- ☐ B miega
- ☐ C miegi

Meaning: It's night now, and I'm sleeping.

8 Miciau, tu _____?

- ☐ A miega
- ☐ B miegi
- ☐ C miegu

Meaning: Micius, are you asleep?

9 Aš _____ raktą.

- ☐ A turi
- ☐ B turiu

Meaning: I have the key.

10 Ar tu _____, kur Micius?

- ☐ A žino
- ☐ B žinai
- ☐ C žinau

Meaning: Do you know where Micius is?

G4) WANT AND CAN, PLUS -TI

Choose the right word for the gap.

1 Aš noriu _____.

- ☐ A miegoti
- ☐ B miegu
- ☐ C miega

Meaning: I want to sleep.

2 Gal gali _____ rytoj?

- ☐ A groti
- ☐ B groji
- ☐ C groja

Meaning: Could you play tomorrow?

3 Elzė nori _____ į kavinę.

- ☐ A eiti
- ☐ B einu
- ☐ C eina

Meaning: Elzė wants to go to the café.

4 Aš galiu _____ raktą.

- ☐ A paimti
- ☐ B paima
- ☐ C paimu

Meaning: I can take the key.

5 Aš labai _____ miegoti.

- ☐ A noriu
- ☐ B nori

Meaning: I really want to sleep.

6 Micius _____ miegoti.

- ☐ A nori
- ☐ B noriu

Meaning: Micius wants to sleep.

7 Rytoj aš _____ groti.

☐ A galiu

☐ B gali

Meaning: Tomorrow I can play.

8 Jonai, gal _____ groti rytoj?

☐ A galiu

☐ B gali

Meaning: Jonas, could you play tomorrow?

G5) JONAS AND MICIUS

Fill the gaps with the words from the box.

gyvena gyvenu groju groja

Jonas _____ viršuje. Jis muzikantas, ir jis _____ dabar.

Meaning: Jonas lives upstairs. He's a musician, and he's playing now.

miega noriu miegu nori

Micius _____, o aš labai _____ miegoti.

Meaning: Micius is asleep, and I really want to sleep.

gali galiu

Jonai, gal _____ groti rytoj?

Meaning: Jonas, could you play tomorrow?

miega groja groju miegi

Aš _____, o tu _____? Atsiprašau!

Meaning: I'm playing, and you're sleeping? Sorry!

miegu groji miegoti groju

Tu _____ naktį, o aš noriu _____.

Meaning: You play at night, and I want to sleep.

eini eina einu

Aš _____ į kavinę. O tu? Ar tu _____?

Meaning: I'm going to the café. And you? Are you going?

eina einu paima paimu

Micius _____ raktą ir _____ į kavinę.

Meaning: Micius takes the key and goes to the café.

G6) PUT THE WORDS IN ORDER

Put the words in order.

- 1 Aš apačioje. gyvenu

Meaning: I live downstairs.

- 2 Labai noriu miegoti.

Meaning: I really want to sleep.

- 3 Gal groti rytoj? gali

Meaning: Could you play tomorrow?

- 4 ne. Jis aš o miega,

Meaning: He sleeps, and I don't.

5 ir einu. Aš paimu raktą

Meaning: I take the key and go.

6 trimitą? mano Ar paimi tu

Meaning: Are you taking my trumpet?

7 groja. o miegu, Jonas Aš

Meaning: I'm sleeping, and Jonas is playing.

8 aš Taip, turiu raktą.

Meaning: Yes, I have the key.

- 9 tu kur žinai, Micius? Ar

Meaning: Do you know where Micius is?

- 10 Taip, aš naktis! žinau. dabar Bet

Meaning: Yes, I know. But it's night now!

G7) THE RIGHT WORDS

Choose the right words for the situation.

- 1 Your neighbour plays the trumpet at night. Ask him, nicely, to play tomorrow. You say:

- (A) Groti rytoj!
- (B) Aš groju rytoj.
- (C) Gal gali groti rytoj?

- 2 Tell Jonas where you live: downstairs. You say:

- (A) Tu gyveni apačioje.
- (B) Aš gyventi apačioje.
- (C) Aš gyvenu apačioje.

3 Say that you really want to sleep. You say:

- ☐ A Labai noriu miegoti.
- ☐ B Labai nori miegoti.
- ☐ C Labai noriu miegu.

4 Ask Jonas if he lives upstairs. You say:

- ☐ A Ar tu gyvenu viršuje?
- ☐ B Ar tu gyveni viršuje?
- ☐ C Ar tu gyvena viršuje?

5 Jonas has stopped playing. Tell him that now you can sleep. You say:

- ☐ A Dabar galiu miegoti.
- ☐ B Dabar galiu miegu.
- ☐ C Dabar gali miegoti.

6 Micis sits next to the trumpet. Jonas asks him if he wants to play. Jonas says:

- ☐ A Miciau, ar tu nori groji?
- ☐ B Miciau, ar tu nori groti?
- ☐ C Miciau, ar tu noriu groti?